

Akt lokacyjny Krakowa na liście UNESCO

2014-10-20

Dokument lokacyjny miasta Krakowa z 5 czerwca 1257 r. przechowywany w Archiwum Narodowym w Krakowie - to jedno z dzieł, które znalazło się na Liście Krajowej Programu UNESCO „Pamięć Świata”. Uroczystość wręczenia certyfikatów wpisu na Listę odbyła się 17 października (piątek) w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Certyfikat odebrała Barbara Berska, Dyrektor Archiwum Narodowego w Krakowie. W weekend (18-19 października), Dokument lokacyjny można było zobaczyć w siedzibie Archiwum Narodowego przy ul. Siennej 16.

W piątek (17 października) zainaugurowana została, w Pałacu Prezydenta RP w Warszawie, Lista Krajowa Programu UNESCO „Pamięć Świata”. Wśród wpisanych na Listę dokumentów znalazły się najważniejsze dla historii i kultury państwa i narodu dzieła.

Wśród nich są obiekty z Krakowa: Dokument lokacyjny miasta Krakowa z 1257 r. przechowywany w Archiwum Narodowym w Krakowie, a także „Banderia Prutenorum” Jana Długosza z 1448 r. ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej i opis żup bocheńskiej i wielickiej z 1518 r. przechowywany w Bibliotece Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Na liście znalazły się także m.in.: Ustawa Rządowa z 3 Maja 1791 r. przechowywana w Archiwum Głównym Akt Dawnych, autograf „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, przechowywany w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu.

Przechowywany w Archiwum Narodowym w Krakowie Dokument lokacyjny miasta Krakowa z 5 czerwca 1257 r. wystawiony przez Bolesława Wstydlwego, to jeden z najstarszych i najcenniejszych dokumentów z zasobu. Na jego mocy Kraków lokowany został na prawie magdeburskim na wzór Wrocławia, stawał się gminą samorządową, na której czele stał dziedziczny wójt wraz z wybraną wśród mieszczan ławą. Lokacja wprowadziła nowe założenia urbanistyczne i architektoniczne. Wytyczono wówczas istniejący do dziś plan zabudowy Krakowa, z największym wśród miast średniowiecznych rynkiem pośrodku i odchodzącymi od niego szerokimi ulicami. Przez przyjęcie prawa magdeburskiego miasto wchodziło w środkowoeuropejski system prawa miejskiego, które zapewniało miastu w dużym stopniu status autonomiczny, a ponadto obecność we wspólnocie nie tyle międzynarodowej, co ponadpaństwowej.